

Praha 1 představuje nová pravidla pro občanský a školní participativní rozpočet

17.9.2025 - | Městská část Praha 1

Zastupitelstvo Městské části Praha 1 dnes projednalo a schválilo návrh Zásad a pravidel občanského participativního rozpočtu pro rok 2026 a Zásad a pravidel školního participativního rozpočtu pro roky 2025/2026. Oba nástroje umožňují obyvatelům i žákům základních škol přímo rozhodovat o využití části prostředků z rozpočtu městské části.

„Praha 1 je městskou částí s aktivní občanskou společností. Zájem lidí o participativní rozpočty ukázal, že občané chtějí být součástí rozhodování. Naší povinností je proto nastavit celý proces transparentně a férově tak, aby měli lidé jistotu, že jejich hlas má skutečnou váhu,“ uvedla starostka MČ Prahy 1 Terezie Radoměřská.

Nová pravidla po pilotním roce

Pilotní projekt participativního rozpočtu v roce 2024 přinesl řadu zkušeností, ale také identifikoval nedostatky v organizaci a komunikaci. Analýzu zpracovala agentura AGORA CE a také Úřad MČ Praha 1. Z obou dokumentů vyplynulo, že proces potřebuje jasnější pravidla a pevnější řízení.

„Z analýzy vyplývá, že v prvním roce jsme se potýkali s řadou komplikací. Právě proto jsme přistoupili k úpravě pravidel. Cílem je zachovat podstatu – tedy přímé rozhodování občanů – a zároveň zajistit, aby proces probíhal hladce a v souladu se zákonnými i interními pravidly,“ dodala starostka Radoměřská.

Jak bude fungovat občanský participativní rozpočet v roce 2026

Na občanský participativní rozpočet je vyčleněno **4,5 milionu Kč**. Nová pravidla rozlišují dva typy projektů:

Občané starší 18 let s trvalým bydlištěm v Praze 1 budou moci předkládat své návrhy online nebo písemně, a následně o nich hlasovat. Podporu návrhu bude muset podepsat alespoň pět dalších obyvatel.

Hlasování proběhne jak elektronicky, tak fyzicky prostřednictvím hlasovacích schránek. O realizaci vítězných projektů rozhodne zastupitelstvo na základě výsledků hlasování.

Školní participativní rozpočet: Žáci jako aktivní tvůrci

Velmi úspěšný se ukázal školní participativní rozpočet, který pokračuje i letos a příští rok. Každá základní škola zřizovaná Prahou 1 obdrží stejný podíl z celkové částky 1 milion Kč, s níž bude moci samostatně hospodařit formou jednorázové dotace.

Žáci mohou sami navrhovat projekty na zlepšení prostředí své školy – například vybavení relaxačních zón, sportovišť, knihoven či multimediálních učeben. O vítězných návrzích budou hlasovat přímo spolužáci.

„Školní participativní rozpočty jsou skvělým nástrojem, jak děti učit zodpovědnosti a občanské angažovanosti. Děti si nejen vymyslí, co by chtěly ve škole změnit, ale samy si také zorganizují prezentaci návrhů, hlasování a poté sledují realizaci. Je to praktická výchova k demokracii,“

zdůraznila Terezie Radoměřská.

Transparentnost a férovost jako priorita

Nová pravidla reflektují i doporučení odborníků, aby se proces stal srozumitelným, férovým a předvídatelným. Součástí změn je důraz na kontrolu uskutečnitelnosti návrhů, zapojení odborných komisí a jasně definované kompetence koordinátorů i úřadu.

„Chceme, aby občané i školy věděli, že pokud se jejich projekt umístí mezi vítěznými, skutečně dojde k jeho realizaci. To je základní podmínka důvěry v participativní rozpočty,“ uzavřela starostka Prahy 1.

<https://www.praha1.cz/praha-1-predstavuje-nova-pravidla-pro-obcansky-a-skolni-participativni-rozpočet>